

Skifte efter Maren Laursdatter i Rold

Anno 1789 den 14 Octob blev dette Skifte atter foretaget udi Rold Kroe til endelig Distion (= Diction/Diktion) og Slutning om mueligt. Tilstede Enkemanden paa egne og Børns Vegne saa var og som Vidner nærværende : Jens Smed og Olle Hansen, begge af Rold. Fuldmegtigen Jacob Calstrup fremlagde til Indtagelse i denne Skifte Act, een over Stervboe Gaarden den 28 Sept sidst passerede Syens Forretning, hvor efter Hans Høye Herskab komer tilgode foruden den foranmeldte Besætning i alt den Summa 48 rd 1 m 8 sk, hvilken Sum Calstrup paastod at Hr. Herredsfogeds Committerede ville i Følge Forordningerne tilkiende Høysamme som prioriteret for ald anden Gield tilige med 1788 Aars Landgilde 5 rd - - 8 sk og da den øvrige Gield eller Restancer under Skiftet imidlertid er betalt Afvartede Han samme. Bemeldte Syns Forretning lyder saaledes:

**Claus Nissen Kongelig Maje-
stætsherredsfoged udi Helling Hinsted
Herreder samt Birkedommer og Skriver ved
Friehersekabet Villestrup Birk
Knud Theil Allerhøyst bemelte Hans
Kongelig Majestæts Herredsskriver udi
forbemelte Helling Hinsted Herreder
samt Birkedommer i Torstedlund og
Albeck Birker**

Gjøre Vitterligt at Aar 1789 den 15^{den} Septem blev Helling Hindsted Herreders Ret holdt og administreret af Herredsfoged og Birkedommer Claus Nissen fra Siigsgaard som tillige i Herredsskrivernes lovlige Forfald forrettede Skriver Embedet med Stokkemænd Naunlig Anders Mikkelsen, Rasmus Mikkelsen, Peder Christensen, Niels Sørensen, Peder Andersen, Mikkel Hansen, Jens Jørgensen, alle af Lyngbye samt Jørgen Pedersen fra Siigsgaard, hvor da fra Herr Forvalter Calstrup paa Oxholm blev fremlagt en skriftlig Begiering til Retten af 8 hujus angaaende Mends Udnevnelse til at syne disse 3de Stervboets Huuses Brøstfeldigheder med videre i Rold Bye nemlig 1) Efter Kroermand Jens Lime 2) Efter Gaardmand Laurs Berthelsens Huustrue og 3) Efter Huusmand Christen Pedersen; Bemelt Skriftlig Begiering lyder saaledes:

Velædle og Velvise Allerhøystærede Hr. Herredsfoged
Nissen og Hr. Herredsskriver Theiel

Stervboerne efter Kroermand Jens Lime i Rold, Gaardmand

Gaardmand Laurs Berthelsens Huustrue ibd og Huusmand Christen Pedersen samme steds behøver jeg at have Synsmænd udmeldet for at syne disse Stervboers Huuses Bygninger med Besætning og Videre Alt? til Afbetiening ved Skifterne efter ovennævnte. I den Anledning er ieg ærbødigst Begierrende at deres Velædelheder ville udnævne tre-nde Mend til Disse Forretningers Fuldførelse i følge Forordningen af 8 Juni 1787 og at de maatte tilholdes til Møde den 28 Sept. næst-kommende, da ieg skal være nærværende for at gjøre Anvisning. Dette er lovlig forkyndet for ovennævntes Enker og Enkemand som deres Paategning udviser at de med samme er fornøyet og derfor haaber ieg at Deres Velædelheder gjør mig den Tieneste og sender mig udnæv-nelsen med denne Mand da ieg for det ald skal betale hvad vedbør. Med Høy-agtning forbliver Deres Velædelheders Tienestærbødigst Tiener.
Oxholm den 8 Septemb. 1789 J Calstrup
Overstaaende er os Lovlig forkyndet og derimod haves indet at er-indere men er Eenige med Forvalteren om at Mænd bliver udnævnt-te til at syne disse Huussets Bygninger.

Enken	Enkemanden	Enken
Anne Marie Jensdatter med Laugværge	Laurs Berthelsen	Anne Christensdatter med Laugværge
Morten Christensen		Jens Jensen

Fremlagt og læst inden Hellum Hinsted Herreders Ret Tirs-
dagen den 15 Sept: 1789 testerer C. Nissen og protocoleret af K. Theiel

Retten i Anledning af saadan Here Forvalter Calstrups Begiering udmeldte Gaardmendene Sørren Hammer og Laurs Bødker af Stor Arden Bye paa Villestrup Gods hvilke haver at infinde dem i Rold Bye førstkommende 28 Sept: for efter Paaevisning af Her Forvalter Calstrup og i overværelse af Vedkommende at syne og Taxere de udi Hr Forvalter Calstrups skriftlig Begiering anmeldte 3de Stervboets Huusis Brøstfeldighed med Videre, og forfates paa at hvert Sted for sig en skriftlig Syns og Taxations Forretning saaledes oprigtig som Syns og Taxations Mændene forinden Retten med en Frelst Samvittighed Ende-
lig kan bekræfte. Denne Udmældelse haver Her Forvalter Calstrup at tage beskrevet og for alle Vedkommende at lade forkynde.

Anno 1789 den 29 Sept: blev Hellum Hinsted Herreders Ret sadt og holdt af Herredsfoged og Birkedommer Claus Nissen fra Siigsgaard og i Herredsskriverens lovlige Forfald den Constituerede Sætte Skriver Sørren Kaae fra Torstedlund med efterskrevne Ting hører neml: Anders Michelsen Rasmus Michelsen, Niels Sørrensen, Jens Jørgensen, Rasmus Steffensen, Peder Andersen og Peder Christensen, Michel Hansen alle af Lyngbye.

Hvor da for Retten fremstillede sig de af Retten den 15 hujus udmeldte Syns og Taxations Mænd Sørren Hammer og Laurs Bødker af Stor Arden paa Villestrup Gods, og producerede Een af dem affattede skriftlig Syn og Taxations Forretning, som de den 28de næstefter har holdt over Gaardmand Laurs Berthelsens ifæstehavende Gaard i Rold, dens Bygnings Brøstfældighed; Bemelte Forretning blev i Retten oplæst og lyder saaledes.

Anno 1789 dend 28 Sept indfandt sig i Rold Bye paa Oxholms Gods under skrevne tvende Mend Sc: Sørren Hammer og Laurs Bødker af Storarden (Sc.=scilicet=nemlig) paa Villestrup Gods, for i følge Rettens Udmeldelse af 15 Hujus udi Stærvboegaarden, som Gaardmand Laurs Berthelsen beboer (hvis Hustrue ved Døden er afafgangen) at foretage og holde en lovlig Syns og Taxations Forretning over Laurs Berthelsens Gaards Tilhørende Bygninger, item at syne og taxere den paa Stedet forefindende Besætning med videre. Ved Forretningen var tilstede paa Høye Herskabets Vegne og i sin Principals lovlig Forfald Iver Lyhne fra Oxholm, for at giøre An og Paavisning, og for at vejlede Syns og Taxations Mændene. Var tillige indfunden sig udi Hr. Herredsfoged og Birkedommer Claus Nissen fra Selgsgaard hans lovlig Forfald Sørren Kaae fra Torstedlund og passerede da som følger.

	Rd	Mark	Skil.
I Stuehuset som bestaar af 10 Bindinger med Udskur for de 8te Bindinger paa Nordre side opført af Eege Under og Fuur Overtømer indrettet til Værelse og Økonomie, for en Bonde Familie derpaa befandtes			
Følgende Mangler.			
a) Paa dets østre Ende befandtes at være i stykker 1 Bielke i det andet Fag fra Enden dertil 1 stk. 12 Al, á 2M er		2	
1 Stk. 12 Al. Til en Rim i Nordre side		2	
Arbeyds Løn for disse 2de Stk Træer at indlege til Tømmermanden og en Karl		2	8
b) Til Nordre Side over 5 Fag, fra Vestere Ende, hvor taget aldeles er forraadnet vil medgaae 5 Læs Tag á Læsset 10 M	8	2	
paa heele Søndre Side er Taget paa adskiellige Stæder for raadnet. Til dets i Standsettelse vil medgaae 1 Læs Tag	1	4	
arbeitds Løn til en Tækkemand i 3 Dage á daglig 1 M 4 Sk		3	12
Og til en Handtlanger i bemelte Tiid		3	
Sime til forbemelte Tækning 8te Hundrede Faune á 8 Sk		4	
Til Loftets i Standsættelse over Stuen og et derved værende Kammer vil medgaae da Samme Tildeels er Brøstfældig			
4 tylter 12 Foeds Bund á Tyltes 2 Rd	8		
En Snedker Arbeids Løn og Kost	2		
Vinduerne behøver til Reparation af Træ 2 Fiel á 1 M		2	
Glarvester Løn med Glas og Blye iberegnet		4	1
I Laden bestaaende af 17 Fag opført af Eege under og Fuhr overtømer			

derpaa befantes følgende Brøstfældighed paa Søndre Ende og det			
første Fag paa Østre Side mangler Tvende Rim Stk. Dertil 2 stk Al á 28 Sk		3	8
og forbemelte Søndre Ende mangler 3 Stk Løsholdter dertil 1 stk. Dobbelt 12 Al. 28 Sk		1	12
Arbejds Løn for bemelte 3de Stk Træer at indleje til en Tømmermand		5	
Over bemelte Lades Nordre Endes østre Side den 4re første Fag, er Tæk			
ket forfalden, og til dets I Standsættelse vil behøves 4re Læs Tag			
Á Læset 10 m	6	4	
Tækkemands Løn for samme at oplæge		2	8
og til en Handtlanger		2	
Sime dertil 6 hundrede Faune à Sk (pr.) Hundred		3	
Paa bemelte Huusets Vestre Side, er Taget paa adskillige Stæder			
gl. og forraadnet, til sames Reparation vil medgaae 1 Læs Tag	1	4	
Tækkemands Løn for dette at oplæge		1	4
En Handtlanger		1	
Sime dertil 1 ½ Hundrede Faune á 8 Sk/H:			12
3) Stald Fæe og Faarehus i alt 13 Fag bygget af Eege under og Fuur over			
Tømmer befandtes at mangle til nogenledes i Standsættelse			
Fra Nordre Ende i det andet Fag 1 Bielke dertil et stk Fuur Træe som vil			
koste		1	8
Stald og Faare Stie Dørene paa bemelte Huus er forraadnet og i deres			
Stæd behøves 2de nye Døre. Dertil vil medgaae 7 stk. Fuur Fiel som			
kan anskaffes i betragtning? Af Dørernes Størrelse for á Stk 7 Sk er		3	1
Arbejds Løn for samme at gjøre		1	4
Søm dertil 1 Snes og 8 stk. Loftsum			6
Hengsler og Kroege som findes paa de Gl. kan bruges igien til de Nye			
Taget paa bemelte Huus over de 6 Bindinger, fra Søndre Ende			
Og Nør paa, er Brøstfældig og vil mangle til i Standsættelse			
6 Læs Tag, á Læset 10 M er	10		
Tækkemands Løn for samme at oplege		3	12
1 Handtlanger		3	
Simer dertil 9 Hundrede Faune á 8 Sk er		4	8
Summa Brøstfæld	48	1	8

Imod foretaaende Syns og Taxations Forretning over Huusenes Brøstfæld havde Lyhne ikke noget at erindre paa sit Høye Herskabs Vegne men var denne wel fornøyet, angaaende Syn og Taxation over den hermed Stædet værende Besætning, da forlangte hand dermed intet foretaget, ligesom han heller ikke forlangte nogen Besætning udtaget efter Forordningerne af 15 Janu. 1701 og 13 Feb. 1722 men paa sit Høye Herskabs Vegne begierede Forretningen sluttet og derefter paa forordnet Maade af Syns Mændene afhiemlet.

Fæsteren Laurs Bærthelsen erklærede paa tilspørgende, at han havde ikke/ei? noget mod denne Syns og Taxations Forretning at erindre, men var dermed vel fornøyet i alle Deele.

Da saaledes er passeret, det ville vi til Stocke? Ting bekræfte.

Datum Utsupera Sørren Hammer, Laurs Bødker.

Paa Herredsfogedens Vegne underskriver S. Kaae

Paa Hr. Forvalter Calstrups Vegne J: Lyhn

Fremlagt, læst og afhiemlet inden Retten paa Hellum Hindsted Herredernes Ting den 29 Sept 1789 Testeres C. Nissen og protocoleret af K Keiel.

Dernæst forklarede Mændene at de Endelig upartisk og efter beste Skiønsomhed havde affattet bemelte Syns og Taxations Forretning saaledes som samme udviser og derpaa efter lovlig Omgang og paa Lov befalet Maade aflagde deres Eed.

Og da ingen havde videre til disse Syns og Taxations Mænd at erindre ifølge Rettens paaraab? blev de fra Retten Demiteret.

Det saaledes bemelte Ting Dage for Retten passeret og tilgik det bevidne med os Støkkemænd, som same Dage have bivaanet Retten og forved? findes Navngivet, samt bekræftes under vores Hænder og fortrykte Signeter Actom Anno Diebus U Loco ut Supra

C, Nissen	K Theiel
(L S)	(L. S.)

Paa Velædle og Velvise Hr Herredsfoged Nissens Vegne var mødt den som af Høy Øvrighed i endeel af hans Forretninger Constitueret Fuldmægtig Hans Høeg fra Kieldberggaard i Sønder Kongerslev Sogn som paa Hr. Forvalter Calstrups Forlangende tilspurgte til Stede Værende Enkemand Laurs Berthelsen 1) om han havde Noget imod den for ham oplæste Taxations Forretning at erindre, hvortil Han ligesom forhen svarede Nei han havde intet derimod at erindre. For det 2de (andet) svarede han at Han? tilstoed? de 5 Rd - - 8 Sk at være Rigtig og havde intet derimod at indvende, thi tilkiendte derhos? Det Høye Herskab som prioriteret for bemelte Summer som i alt er 53 Rd 2 M, skriver Halv Tresindstyve og Tre Rigdaler Toe Mark at nyde Skadesløs Betaling, de foran Registerede og Vurderede Effec- ter. Til Bekræftelse under min Haand og Seigl Hans Høeg og da ingen havde videre ved dette Skifte at erindre blev samme optaget til Slutning, Saaledes passeret vedgaaer paaa den Paa egen og Børns Vegne Høye Skifteforvalters Vegne som befuld- Laurs Bærthelsen mægtiget C Calstrup med paaholden Pæn Som Skifte Vidner Jens Jensen Olle Hansen